

FEROVIANUL MOLDOVEI

N 3-4 (5873-74) 4 martie 2016

Ziarul apare
din 1 mai 1941

Cea mai frumoasă și cea mai bună este femeia de lângă tine

■ EXPRES-INTERVIU: DESPRE DRAGOSTE, FAMILIE ȘI FEMEI — citiți în pag.3

Nu există o altă zi în an, când femeile noastre au ocazia să audă atâtea declarații de dragoste. Și e minunat, pentru că Ziua internațională a femeii este marcată în prima decadă a lunii martie, anticipând parcă acea perioadă minunată, când întreaga natură se trezește la viață și prinde puteri după hibernarea din timpul iernii. Bărbații se grăbesc să facă rost de lalele și mimoze — florile tradiționale în această zi, pe care le dăruie femeilor.

Conform dispoziției directorului general al ÎS «Calea Ferată din Moldova»

Iurii TOPALA, toate angajatele magistralei vor fi premiate cu ocazia sărbătorii. Discutând cu domnul TOPALA, dumnealui și-a exprimat regretul, că situația economică a întreprinderii nu permite alocarea unei sume mai mari în acest scop, dar e convins, că lucrurile se vor schimba. «Cel puțin pentru flori suma va fi suficientă», a adăugat dinsul.

Dacă ar fi posibil, directorul general ar oferi personal buchete de flori fiecărei angajate a căii ferate. Ele o merită din plin.

Mesajul directorului general al ÎS «CFM», Iurii TOPALA, cu ocazia Zilei internaționale a femeii

Stimate doamne-feroviare!

8 Martie este prilejul de a manifesta recunoștința, aprecierea și dragostea față de Dumneavoastră, cele care își dedică întreaga existență pentru a ne face viața cât mai frumoasă.

Permiteți-mi să-mi exprim stima și admirația pentru miile de femei — angajate ale Căii Ferate a Moldovei, care de-a lungul timpului s-au remarcat prin tenacitate, profesionalism și devotament. Sistemul feroviar este unul complex și dificil. Prin urmare, responsabilitatea pentru realizarea scopurilor propuse este foarte mare. Iar Dumneavoastră rezistați în fața greutăților, provocărilor, și reușiți să contribuiți, zi de zi, prin muncă asiduă, la schimbarea situației spre bine. Pentru aportul considerabil vă MULTUMESC și sint mândru că împreună facem parte din colectivul CFM.

Vă doresc să fiți mereu iubite, căci, după cum se spune, iubirea transformă orice Femeie în Regină. Să aveți cugetul luminat, gânduri senine și să vă păstrați nemărginita feminitate, gingășie și bunătate sufletească.

Să fiți înconjurate doar de dragoste, armonie, fericire, înțelegere, bunăvoință, să aveți sănătate și cumpătate. Fie ca primăvara să dăinuie mereu în sufletele Dumneavoastră!

Cu profund respect —
Iurii TOPALA,
director general al ÎS «CFM»

Vouă, dragi femei, tot respectul nostru!

Vă felicităm,
stimate doamne!

În preajma minunatei sărbători de primăvară 8 Martie vin cu felicitări din partea întregului colectiv de bărbați al stației Bender și a mea personal către toate femeile din colectivul nostru!

Vă dorim, dragele noastre colege, multă sănătate, fericire cit încap, dragoste și numai bine! Să domnească în casele voastre liniștea și bunăstarea, iar rudele și apropiații să vă umple inimile de căldură și respect!

Dispoziție sărbătorească, împlinirea dorințelor, tinerețe veșnică, mai multe momente pozitive și zimbete!

Felicitări cu ocazia Zilei de 8 Martie!

Vasile MAGALEAS,
sef al stației feroviare
Bender

— Nu există nici un domeniu, nici un serviciu, unde să nu muncească femeile. Ele sînt cele mai bune reprezentante ale genului puternic, deoarece fac față unei poveri triple muncind cot la cot cu bărbații, menținînd căldura căminului familial, educînd copiii. Barem, activitatea cotidiană imensă, dezinteresată în domeniul public. Noi vă iubim, vă apreciem și avem încredere în Dumneavoastră. Iar sindicatul feroviarilor va continua și de acum încolo să vă protejeze interesele.

Din numele Federației sindicatului feroviarilor din Moldova primiți cele mai cordiale felicitări cu ocazia Zilei internaționale a femeii 8 Martie! Are o semnificație simbolică răbojul timpului, că prima sărbătora-

■ CUVÂNT DIN PARTEA SINDICATULUI

Femeile pentru noi sînt sursă de inspirație

La Magistrala moldovenească femeile constituie circa 30 la sută din numărul total al angajaților. Și deoarece ele muncesc de obicei pentru doi, se poate considera că le revin toate 60 la sută. Pe de altă parte, ele formează forța fermecătoare, competentă în plan profesional a căii ferate.

În secțiile depourilor și la districtele de picheri, în fața monitoarelor computerelor și la pupitrele dispeceratelor, în vagoanele de pasageri și secțiile de reparație feroviarele noastre nu cedează deloc bărbaților, ba deseori chiar îi depășesc în ce privește responsabilitatea, sirguinta, profesionalismul. Toate acestea le-a declarat absolut sincer în prag de 8 Martie Ion ZAPOROJAN, președinte al Federației sindicatului feroviarilor din Moldova.

re a primăverii este a voastră, dar și a persoanelor dragi din preajmă. În această zi bărbații devin foarte atenți și grijulii față de colege, mame și bunici, soții și surori. Munca în domeniul transportului feroviar, unde în mod tradițional activează multe femei, necesită calificare înaltă, efort permanent și randament maxim. Actualmente Calea Ferată a Moldovei are nevoie de calitățile minunate ale femeilor noastre: profesionalism, capacitate și dorință de a munci, rezistență, acuratețe, conștiințozitate și responsabilitate. Iar cel mai mult — de răbdarea și încrederea lor, că situația economică și de producție la CFM se va ameliora. Administrația magistralei și sindicatul de profil întreprind tot ce le stă în puteri

pentru stabilizarea situației economice în transportul feroviar. Pe această cale deloc ușoară noi avem nevoie de suportul și participarea activă a Dumneavoastră.

Vă mulțumim pentru acea căldură sufletească nesecată, pe care ne-o oferiți cu dăruire, pentru susținere și înțelegere. Vă dorim bucurii și succese în viață, stabilitate, pace, multă sănătate și fericire în familie!

În această frumoasă zi festivă să vă încălzească cuvintele tandre de dragoste și felicitările cordiale ale colegilor și persoanelor apropiate.

Consemnare:
Irina KRAEVSKAIA

Imagine: Iurie KOZLOV

■ PORTRET COLECTIV

Sfârșitul victorios încununază opera

Dacă într-o orchestră simfonică rolul principal aparține primei viori, apoi în procesul de construcție determinantă este ultima «trăsătură de condei» — lucrările de finisare. Ele sînt executate de tencuitori-zugravi, tencuitori-fațadari, majoritatea dintre care sînt femei. Miinile femeilor — indeminatice și gingașe, sigure și ferme — sînt în stare să facă minuni. Înclusiv și în domeniul construcțiilor la calea ferată.

...Aidoma unei baghete magice, dar în realitate — grație mișcărilor indeminatice și rezezi ale femeilor, care muncesc cu spaclul și mistria, piatra aspră și necioplită, pereții zgrunțuroși și triști, reci și gri capătă o suprafață netedă și catifelată, plăcută la vedere și atingere. Iar atunci cînd nu e vorba doar de lucrări simple de finisare, ci de tencuială decorativă, ceea ce rămîne în urma acestor specialiste poate fi calificat drept adevărate opere de artă.

Patru meșterițe iscusite în acest domeniu, după reformarea acum trei ani a secției edificii civile nr.2, unde erau angajate, au venit să muncească la remiza vagoane nr.2. Echipa de tencuitoare efectuează reparația birourilor blocului administrativ-habitual, can-tinei, betonează podeaua halelor de reparație ale remizei, reparația curentă a clădirilor și construcțiilor, repară pavilionul fîntinii arteziene de la stația Ciadir-Lunga. Este condusă nemijlocit de șeful-adjunct al remizei Nicolae Savriev, care apreciază înalt calitatea lucrărilor și atitudinea conștiințioasă față de muncă a femeilor-feroviare.

Nelea SPORIȘ este tencuitoare-fațadar și muncește la Calea Ferată a Moldovei 35 de ani. Marea majoritate — în SEC nr.2, la remiza nr.2. După absolvirea școlii tehnico-profesionale nr.16 din Odesa, ea și-a început activitatea de muncă în calitate de tencuitor-zugrav în secția nr.2 edificii

Elena PERFILIEV, Mariana ARTIUKIN și Nelea SPORIȘ,

tencuitoare-zugrave la remiza vagoane nr.2

civile. Pe parcursul anilor și-a perfecționat măiestria profesională și în prezent poate executa calitativ lucrări de tencuire, dar și fațadare. Împreună cu soțul Victor, angajat în secția liniei Basarabeasca, au crescut și educat trei minunate fiice — Iana, Lidia, Diana.

Doar un an mai tîrziu — acum 34 de ani, s-a angajat la calea ferată **Elena PERFILIEV**. Un sfert de secol muncește tencuitoare la remiza vagoane nr.2, iar pînă atunci a lucrat în secția liniei Basarabeasca, la fostul sector comercial al stației. Exemplul mamei l-a urmat și fiica Olesea, devenind feroviar. În prezent ea este operator în biroul tehnic de la stație.

Mariana ARTIUKIN a însușit meseria de tencuitor la Asociația de construcții Basarabeasca. Or, primii pași în domeniul profesiei i-a făcut în secția edificii civile nr.2, unde a muncit 16 ani în calitate de ten-

cuior-zugrav. Pe parcursul ultimilor trei ani muncește la remiza vagoane nr.2. A educat o minunată fiică — Natalia.

Din echipa de tencuitori a remizei vagoane nr.2 face parte și **Svetlana SARANDI**. Absolvind școala tehnico-profesională nr.76 din Cimișlia, a căpătat profesia de tencuitor-zugrav. Timp de cinci ani a practicat-o în secția edificii civile nr.2, iar ultimii trei ani este angajată la remiza vagoa-

O zi de 8 Martie ideală

Dacă nu vreți să vă despărțiți de femeia dragă chiar în dimineața zilei de 9 martie, trebuie să citiți neapărat acest articol pînă la sfîrșit. Deseori se întimplă, că într-o asemenea zi deosebită bărbații comit o serie de gafe și greșeli, care dacă nu pun capăt relației, pot s-o înrăutățească pentru mult timp. Cum se sărbătorește corect 8 Martie?

Nr. 1. Nu consuma băuturi alcoolice!

Anume acesta e primul și cel mai important sfat. Nu degeaba se spune în popor, că sărbătoarea este a femeii, dar s-a cherchelit bărbatul. Găsește altă ocupație potrivită, mai constructivă. De exemplu, mergi cu iubita ori soția la un film sau la restaurant, ori pur și simplu plimbați-vă prin oraș, amintiți-vă cînd ați hoinărit ultima oară ținîndu-vă de mîna. Caută fericirea în detalii, sărbătoarea nu este motiv de beție.

Nr.2. Nu e cazul să uiți

Desigur, 8 Martie nu e ziua de naștere, totuși, nu uita de cadou, altfel va fi scandal. Ai grijă să-l pregătești din timp și vei fi răsplătit de zimbetul fericit al ființei dragi.

Nr.3. Amintește-ți și de maică-sa

Da, mama iubitei ori soției tale e și ea femeie, iar fiica dorește s-o felicite. Nu e deloc dificil s-o faci. Procedeați cum se cuvine și rezultatul nu se va lăsa mult așteptat.

lata cele trei sfaturi principale pentru a ieși basma curată și a-ți bucura ființa dragă de 8 Martie. Succes!

Liliana NICHIFOROV

Imagine: Evghenii DRAGANOV,
inginer-șef la remiza vagoane nr.2

Cea mai frumoasă și cea mai bună este femeia de lângă tine

Domnule Topala, care este, în opinia dumneavoastră, principala semnificație a Zilei internaționale a femeii 8 Martie?

— Toată lumea marchează această zi minunată. În viziunea mea, 8 Martie simbolizează soseala primăverii, renașterea naturii și, desigur, triumful frumuseții feminine. Această sărbătoare ne este oferită pentru a putea adresa femeilor noastre cele mai importante cuvinte de dragoste, fidelitate și admirație, pentru a recunoaște cât de mult le apreciem și le sintem recunoscători.

După cum știți, munca la calea ferată este grea, la ea participă mii de reprezentante ale genului «slab». Feroviarele visează ca situația la CFM să se îmbunătățească. Cind, conform pronosticurilor dumneavoastră, se va produce aceasta?

— Vreau să le asigur pe minunatele, harnicele și tolerantele noastre femei-feroviare, că în anul curent vor resimți o îmbunătățire a stării de lucruri la magistrală. Eu unul văd deja lumina de la capătul tunelului. Ne-am dori să se producă cât mai curând schimbarea, dar... Nu e tocmai simplu, dacă ținem cont de problemele moștenite. Cea mai stringentă necesitate este apariția încărcăturilor. În acest sens multe depind de noi. Pentru a obține înțelegerea pe piața serviciilor de transport, trebuie să avem la calea ferată un management competent. Transportatorii auto sunt concurenți serioși și vom putea face față acestei concurențe doar cu condiția revigorării procesului de trafic, dirijării logistice și tarifelor flexibile. Este necesară o abordare diferențiată a formării preturilor în traficul local. Noua politică tarifară a căii ferate a fost coordonată cu Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor al RM. Corectarea ei constituie primul pas spre normalizarea situației economice la calea ferată. Pe piața serviciilor de transport noi trebuie să fim cei mai buni, atractivi pentru agenții economici. Furnizorii și destinatarii de mărfuri trebuie să revină la calea ferată. Lunile ianuarie și februarie au fost extrem de dificile pentru magistrală. Dar salariile au fost achitate integral. Ce-i

EXPRES-INTERVIU CU IURII TOPALA, DIRECTOR GENERAL AL ÎS «CFM»

◆
Despre
dragoste,
familie
și femei
◆

drept, se mențin restanțele. Va veni clipa cind și ele vor fi lichidate.

Domnule director general, administrația Magistralei moldovenești întreprinde multe acțiuni pentru a readuce în trenurile noastre și pasagerii.

— Pasagerii pot fi atrași prin îmbunătățirea calității serviciilor la gări și în trenuri. Pentru prima oară în ultimii 5 ani a fost înlocuită lenjeria de pat, deocamdată pe două direcții: în trenurile internaționale Chișinău—București și Chișinău—Moskova. Această acțiune va continua. Realizăm anumite promoții pentru trenurile suburbane de călători. E vorba de două sărbători romantice — Ziua sfântului Valentin și Dragobetele. Învingătorii norocoși ai concursurilor anunțate au savurat plăcerea călătoriilor gratuite și la preț redus cu trenurile diesel modernizate. Apropo, de 8 Martie toate reprezentantele sexului frumos, care vor călători cu trenul Chișinău—Iasi, vor putea cumpăra bilete la jumătate de preț, iar feroviarele — gratis.

Ce vă impresionează cel mai mult la angajatele căii ferate?

— Mă impresionează totul. Zi de zi numeroase femei muncesc la calea ferată. Anume la 8 Martie colegii-bărbați le adresează emoționați cuvinte frumoase, pe care ele, firește, le merită în fiecare zi. Femeile ne împodobesc viața, îi imprimă sens și culoare, și îi determină pe bărbați să realizeze fapte nobile și îi motivează să cucerească noi înălțimi în domeniul profesional de dragul atenției minunatelor doamne. În fiecare colectiv femeia intruchipează frumusețea, feminitatea, înțelepciunea. Iar în viața de zi cu zi femeile își asumă și povara muncilor casnice, scutindu-i pe bărbați de grijile cotidiene. Din numele tuturor bărbaților Direcției Căii Ferate din Moldova vreau să le spun «MULTUMESC» femeilor noastre pentru eforturile cotidiene deloc ușoare, pentru frumusețea și confortul, pe care le crează la locul de muncă și în familie, pentru răbdare și înțelepciune.

În opinia dumneavoastră, ce le trebuie femeilor pentru a fi fericite?

— Mai multă atenție și dragoste din partea bărbaților. Cuprinși de agitația zilnică, noi nu reușim întotdeauna să le spu-

nem cuvinte de recunoștință, să le oferim atenția cuvenită. Fie ca cel puțin în această zi de sărbătoare dragele noastre femei să se bucure de flori și cadouri, iar în celelalte zile ale anului să nu ducă lipsă de dragoste și bună dispoziție!

În familia dumneavoastră există o tradiție specială de a marca 8 Martie?

— Desigur. Mă pregătesc de sărbătoare încă din ajun. Cumpăr flori și cadouri pentru soție și fiică, pe care le dăruiesc dimineața devreme în ziua de 8 Martie. Sunt foarte recunoscător și afectuos în această zi cu mama. Ea locuiește la țară, de aceea îi facem o vizită cu toată familia.

Petreceți mult timp alături de soție?

— Din păcate, nu. Mereu am muncit mult, deseori m-am aflat în deplasări. Rareori revin acasă mai devreme de orele 21-22. Ziua mea de muncă începe dimineața. Sunt absolut de acord cu afirmația, că gradul de realizare în plan personal și profesional al unui bărbat depinde în mare parte de femeia de alături. O demonstrează și expe-

riența mea proprie, și exemplele colegilor și prietenilor.

Prin ce v-a cucerit soția, odată ce ați ales-o anume pe ea?

— Da... A trecut mult timp de atunci... Prin bunătate, dar și prin frumusețe, desigur. Mi-am ascultat inima. Rodica mă ajută mult în viață. Am înfruntat multe împreună, am depășit numeroase situații dificile. De altfel, anume așa se cuvine într-o familie bună. Pentru noi, bărbații, este important să găsim acasă, după o zi grea de muncă, privirea înțelegătoare și zîmbetul blajin al soartei, bucurie în ochii copiilor. Astfel ziua nu ne mai pare atât de grea, iar problemele sînt soluționate mai ușor și mai repede.

— Li sînt foarte recunoscător soție pentru toate acestea. Ea mă sprijină, este ocrotitoarea căminului familial. Casa, familia, copiii — toate se află în grija ei.

Vă considerați un bărbat bun?

— Răspunsul la această întrebare îl poate da doar soția mea.

Dar în calitate de părinte sinteți sever, domnule Topala?

— În primul rînd sînt un tată iubitor. Fiica Doinița și feciorul Daniel o simt, probabil. Dar pot fi și sever, în dependență de situație. În familie ultimul cuvînt îmi aparține mie.

Viața familială nu este mereu doar trandafiri și cuvinte de dragoste. Cum soluționați situațiile mai dificile?

— Nu este mare secret. În primul rînd încerc să înțeleg situația creată, iau o decizie și o urmez. Rareori ridic vocea. Îmi place să fiu înțeles din jumătate de cuvînt. Membrii familiei mele s-au obișnuit cu aceasta.

Cum vă petreceți concediile?

— Neapărat cu familia — e foarte important pentru mine.

Vă considerați un om fericit?

— Desigur. Nu-mi lipsește nimic ca să fiu un om fericit: am o familie minunată, îmi place ceea ce fac la serviciu. Tot ce am realizat în viață se datorează familiei.

A dialogat
Irina KRAEVSKAIA

Imagine: Iurie KOZLOV

● | Irina KRAEVSKAIA

Bun venit în universul femeilor de la CFM!

Primăvara... Anotimpul dragostei și al fericirii. Natura se trezește la viață, iar în aceste zile de la începutul primăverii marcăm și o sărbătoare minunată și luminoasă — 8 Martie. Atmosfera primăvăratică se poate citi și pe fețele duioaselor noastre femei, care pășesc pe stradă cu mărțișoare la piept, cu buchete de flori oferite de bărbați.

Profesia de feroviar este considerată una pentru bărbați. Dar cum ar fi posibilă desfășurarea unui proces de producție atât de complex fără implicarea femeilor, firave la înfățișare, dar puternice și infinit de frumoase?!

E greu a găsi un domeniu al transportului feroviar, în care să nu-și testeze forțele și să nu prospere feroviarele Magistralei moldovenești. Spre regret, volumul limitat al ziarului nu permite a povesti despre toate femeile angajate la Calea Ferată a Moldovei. Ele merită cu siguranță aceasta. Ediția prezentă a ziarului «Feroviarul Moldovei» este consacrată fiecărei angajate a CFM. Fiecareia adresează bărbații noștri cuvinte de admirație și recunoștință, vă felicită cu ocazia acestei minunate sărbători, dorind să muncească în continuare alături de dumneavoastră la magistrala de fier a Moldovei.

În ediția de sărbătoare a ziarului de profil, consacrată Zilei internaționale a femeii 8 Martie, dumneavoastră, stimații noștri cititori, ve-ți cunoaște destine interesante ale feroviarelor noastre mi-

nunate, care s-au realizat în sinul familiei și în domeniul profesional. Ele au mărturisit cu plăcere ziaristilor redacției propriile destine, au povestit despre familiile lor și despre forța spirituală, care le ajută să fie puternice în actuala situație dificilă a CFM.

Iar întrebarea perpetuă: ce-și doresc femeile noastre, nu s-a încadrat într-un singur răspuns. Deoarece, cite femei — atîtea doleanțe: unora le lipsește dragostea, atenția și romantica, pentru altele prioritară este sănătatea (a sa și a persoanelor dragi), avansarea în carieră.

Angajatele noastre își doresc, desigur, o situație materială stabilă. Unele visează la vacanțe în fiecare an pe meleaguri depărtate, altele speră să întâlnească în acest an sufletul-pereche, tinerele căsătorite și nu doar ele își doresc mărirea familiilor. Este imposibil a enumera doleanțele tuturor femeilor. Or, concluzia este una: pentru a fi fericite femeile au nevoie de fericire, pe care fiecare o înțelege în felul său. Să le dorim deci tuturor doamnelor-feroviare realizarea doleanțelor.

De drumul vieții să vă însoțească

Competență și conștiinciozitate

Imagine: Iurie KOZLOV

Stația Ocnita se află în zona de joncțiune a magistralei noastre cu Căile ferate Sud-Vest și Livii din Ucraina. În virtutea acestei circumstanțe funcționarea ei are un anumit specific, ce ține nu doar de organizarea procesului de circulație, ci și de recepționarea, expedierea și predarea materialului rulant de marfă și a încărcăturilor, inclusiv cele supuse accizelor, deoarece aceasta necesită, firește, o documentare strictă.

Misiunea importantă de procesare a documentelor primare revine femeilor din biroul local predare, condus de **Olga Jerebelovski**. Se impun prin competență, acțiuni corecte **Valentina Dub, Ecaterina Dub, Ludmila Mazurkevici, Tatiana Dumitraș, Ludmila Garabagiu, Valentina Voina, Eugenia Lebedev, Maria Cerevatii, Irina Ceban, Aliona Loșac, Taia Barski, Olessea Lesnic**. În preajmă, la postul centralizare electrică al stației nodului feroviar muncesc cu aceeași competență și conștiinciozitate operatorii impiegaților de mișcare **Ala Perestan, Ludmila Chilat, Maria Rusnac, Iulia Danilov** și alții.

Fiecare dintre doamnele enumerate mai sus are o biografie de muncă proprie, irepetabilă. Operatorul superior **Ludmila Mazurkevici**, bunăoară, muncește din anul 1980, venind încoace de la stația Larga, unde a fost operator a impieगतului de mișcare. Operatora **Ecaterina Dub** a absolvit Academia de Transporturi, Informatică și Comunicații. **Olga Jerebelovski**, originară din vechiul sat nistean Naslavcea, a urmat exemplul bunicului său, fost macagiu la stația Ocnita, atunci când s-a angajat la calea ferată. A muncit o perioadă îndelungată recepționeră, casier de marfă, șefă a magaziei. A absolvit Colegiul de transport feroviar din Odesa, secția cu frecvență redusă.

Vladimir SEVERNII

ÎN IMAGINE: operatora **Ecaterina Dub**, șefă a biroului predare **Olga Jerebelovski**, operatora impieगतului de mișcare **Ala Perestan**, operatora **Valentina Voina** și **Ludmila Mazurkevici**

Muncesc cu randament maxim și profesionalism

În anul, când vom marca 45 de ani de la crearea Trenului poduri nr.1, și în preajma minunatei sărbători de primăvara noi omagiem femeile noastre, care au fost puse deseori în situația de a îndeplini funcții grele, responsabile, uneori plăcute sufletului, dar altele — de nevoie, pentru că trebuiau să o facă spre binele întreprinderii și al căii ferate în ansamblu.

Colectivul de femei al Trenului poduri nr.1 intrunește 16 angajate. Diferite ca vîrstă, dar toate pline de energie, entuziasm, ele muncesc cu randament maxim și profesionalism. Alături de colegele noastre putem înfrunta orice provocări și încercări.

Operioadă îndelungată de timp muncesc la TP-1 două doamne-cadre de conducere foarte bune, reprezentante ale sexului frumos: **Nadejda Carajeleascov**, contabil-șef (cu vechime în muncă de peste 15 ani la CFM) și **Ludmila Fedorenco**, șefă a biroului tehnic (peste 30 de ani de activitate la CFM).

Avem în colectiv o feroviară, care îndeplinește munci, cărora chiar și unii bărbați nu le-ar face față. E vorba de macaragiul **Liubovi Gori** (vechime de muncă la CFM — mai bine de 5 ani). A însușit această profesie încă în tinerețe și a îndrăgit-o, după cum se vede, pentru toată viața. Bărbații angajați la poligonul de producere a articolelor din beton armat susțin, că și colegul lor — cel de-al doilea macaragiul — muncește cu multă măiestrie, dar atunci când e minuită de

Liuba Gori macaraua se mișcă parcă mai lin și scîrțile mai puțin.

Sîntem mindri și de **Olga Jucovski**, cea mai tinără reprezentantă a genului frumos, respectată de toți (vechimea de muncă la CFM — peste 10 ani). Anterior dînsa a activat în calitate de inginer în biroul tehnic, iar în prezent este specialist pentru protecția sănătății și securitatea muncii. Stagiul de muncă este destul de mare, dar **Olga** noastră pare o elevă, deși este mamă a trei copii, dintre care doi gemeni de toată frumusețea. Este o persoană minunată, modestă, binevoitoare, receptivă la necazurile oamenilor, sirguincioasă. Îi place sportul, este activă și pur și simplu o femeie frumoasă!

Pline de optimism și entuziasm, cu dorință și capacități de a munci, mai bine de 30 de ani activează în cadrul Trenului poduri nr.1, dar și la CFM, mereu tinerele **Nina Androsov**, inginer-coordonator; **Ta-**

tiana Golovanov și **Liubovi Nazarenco**, contabili; **Antonina Juravel**, specialist superior în domeniul resurse umane.

Nutresc mult respect față de reprezentantele generației în etate, de vîrstă «de aur», pe care de asemenea le caracterizează calitățile și meritele enumerate mai sus. Neîntrecute și irepetabile, pline de viață și perseverente sînt **Ludmila Melniciuc**, dispecer (25 de ani de muncă la CFM), **Angela Moraru**, specialist resurse umane (peste 15 ani de muncă la CFM), **Natalia Turcan**, inginer (peste 10 ani vechime de muncă la calea ferată), **Svetlana Fedorciac**, tencuitor-zugrav (vechime de muncă la CFM — mai bine de 10 ani), **Ana Burlac**, dereticătoare (circa 10 ani de muncă la calea ferată), **Ecaterina Bulgari**, dereticătoare (10 ani de muncă la CFM), **Zinaida Ghereg**, șefă depozit (angajată de 10 ani la calea ferată), **Eugenia Mihailenco**, economist (5 ani vechime de muncă la CFM), **Tatiana Ciainicov**, contabil (5 ani la calea ferată).

Profitînd de ocazie, vreau să felicit din toată inima doamnele angajate la ÎS «Calea Ferată din Moldova» cu prilejul Zilei internaționale a femeii 8 Martie: mame, bunici, străbunici, cele mai minunate soții, fiici, nepoate și strănepoate. Le doresc multă sănătate, fericire în familie și în viața personală, succese în toate, bucurii și zîmbete.

* * *

Vreau să adresez de asemenea cuvinte de recunoștință medicilor și asistentelor medicale de la CFM, care mi-au acordat la timp ajutor calificat în tratarea pneumoniei: **Vera Popovici**, internist la poli-clinica feroviară, colaboratoarele secției terapie a spitalului feroviar **Tatiana Vainrub**, medic, **Natalia Groza**, asistentă medicală superioară, **Ecaterina Moisei**, **Tatiana Sadura**, **Cristina Bilici**, **Stela Stratan**, **Valentina Ghilaj**, asistente medicale.

Cu mult respect și dragoste —
Serghei SEVERIN,
șef al Trenului poduri nr.1

Horoscopul floral de 8 Martie

În fiecare an bărbații se frămîntă în ajun de 8 Martie, ce cadou să ofere doamnelor cu ocazia Zilei internaționale a femeii. Primul gînd și cel mai acceptabil, care le vine în minte, sînt florile. Simplu, romantic, frumos...

Or, alegerea corectă a florilor pentru o femeie nu e deloc simplă. Florarii cu experiență recomandă a ține cont de ceea ce spun astrele. Semnele zodiacului se impart în patru grupe de stihii: aer, foc, apă și pămînt. Așa dar, să începem!

STIHIA AERULUI (Gemeni, Balanță, Vărsător):

Sînt cochete, adoră romantica. Maleabile și nestatornice, ele vor fi impresionate de florile de cîmp gingașe, efemere, palpitînd la fiecare adiere de vînt, petalele cărora seamănă cu aripioarele fluturasilor. Alegerea sigură sînt lalelele fragile, piciorul-cocoșului fin, zambilele înmiresmate, macii și garofițele.

STIHIA FOCULUI (Berbec, Leu, Săgetător):

Frumoase și pasionale. De preferat trandafiri — uimitor de splendizi și diferiți. Crini — cu cit mai luxos buchetul, cu atît mai bine. Pare straniu, dar se poate experimenta și cu floarea-soarelui — le va fi și ea pe plac. Important e să fie buchetul în culori aprinse.

STIHIA APEI (Rac, Scorpion, Pești):

Casnice sentimentale, calculate. Fără a vă face griji, puteți dărui o floare de chiveci, adăugînd că îi va aminti în permanență de sentimentele, pe care le nutriți față de ea. Alegeți flori cu boboci gingași și frumoși: toporași, hortenzii, gardenii. Pentru persoane mai scrupuloase — orhidei.

STIHIA PĂMÎNTULUI (Taur, Fecioară, Capricorn):

De astă dată trebuie să fiți vigilenți. Doamnele din stihia pămîntului sînt practice, iar florile pentru multe din ele sînt doar un capriciu de moment, care mai și costă bani. Ele vor aprecia gesturile romantice, dacă acestea vor mai fi și utile. Alegeți în calitate de cadou o cutie de ciocolată. Important e să fie de calitate.

florile și iubirea bărbătească...

Spiritul feminin domnește-n secție

În secția echipare nr. 11 a depoului de locomotive Chișinău muncesc doar femei, domnește spiritul feminin. Aici s-a instaurat un adevărat matriarhat.

Treizeci de femei au grijă permanent de ordine și curățenie, de respectarea normelor sanitare ce țin de materialul rulant, încăperile de serviciu ale casei de odihnă a echipajelor de locomotivă, băi și camerele de duș. Ultimei cinci ani secția este condusă de Ana PORTAS, feroviar cu vechime în muncă de circa 20 de ani. Dinsa e un bun organizator, persoană foarte responsabilă, dar și psiholog, și pedagog. În caz de necesitate brigadierul e gata să-și protejeze subalternele-colege, pe care le tratează deseori ca pe niște surori ori prietene, fiici, ba chiar și ca pe o mamă.

Imagine: Iurie KOZLOV

— Colectivul nostru, — reiterează **Ana Portas**, — este foarte sirguincios, unit și prietenos. Deși toate femeile sînt diferite. Fiecare este o individualitate, cu caracterul propriu, uneori deloc simplu, cu destiul propriu, uneori deloc ușor. Încerc să găsesc limbaj comun cu fiecare. Ele manifestă înțelegere și mă susțin.

...Treizeci de femei absolut diferite ca și caracter, vîrstă și temperament, dar foarte asemănătoare cînd e vorba de obligațiuni. Ceea ce le unește este activitatea în comun. După ce au fost disponibilizate 13 muncitoare, fiecare din cele rămase muncește dublu. Dar își îndeplinesc obligațiunile conștiincios.

În secția nr.11 activează dinastia de feroviar Balica, actuala reprezentantă fiind **Ana Balica**. Mama sa, **Nadejda**, a muncit toată viața la depoul de locomotive nr.1. Fiicile Anei — **Maria și Nadejda**, muncesc în prezent și ele aici. Toate sînt spălătorese-dereticătoare ale materialului rulant.

Peste un an spălătoreasa-dereticătoa-

re a materialului rulant **Maria Cebotari** va marca jubileul de 50 ani de muncă. Circa 40 de ani muncesc cot la cot cu ea spălătorese-dereticătoare de material rulant **Valentina Brumari, Ana Balica** și brigadierul nedegrevat **Vera Chitoroga**. Un sfert de secol muncește la băile de producție ale secției nr.11 **Valentina Epuraș**. Cîte 22 ani de muncă în secția respectivă și-au înscris la activ spălătoreasa-dereticătoare a materialului rulant **Maria Balica**, muncitoarea băilor de producție și camerelor de duș **Tamara Braguta** și dereticătoarea încăperilor de serviciu ale casei de odihnă a echipajelor de locomotivă **Elena Cebanu**. Spălătoresele-dereticătoare de material rulant **Nadejda Iorgu** și **Ecaterina Lupu** marchează cîte 14 ani de muncă în secție. Doar cu un an mai tîrziu s-au angajat aici brigadierul nedegrevat **Viorica Chersag** și **Tamara Chersac**, dereticătoare ale încăperilor de serviciu ale casei de odihnă a echipajelor de locomotivă. De zece ani este spălătoreasă-dereticătoare a materialului

rulnt **Lidia Mastac**. Cu un an mai puțin lucrează muncitoare la băile de producție **Tamara Gaina**, iar **Larisa Finica**, dereticătoare a încăperilor de serviciu ale casei de odihnă a echipajelor de locomotivă, abia de patru ani muncește în acest colectiv.

La cele 16 muncitoare frunțase ale secției echipare a depoului de locomotive Chișinău, enumerate mai sus, se aliază și celelalte 14. Întregul colectiv se străduie să îndeplinească conștiincios, calitativ și operativ obligațiunile de serviciu.

Brigadierul degrevat Ana Portas are grijă să supravegheze atent și să verifice cu migală desfășurarea procesului de muncă în secția echipare nr.11. Dinsa nu este doar un conducător principal, dar și soție bună, mamă iubitoare. Împreună cu soțul Vladimir, care a muncit aproape șapte ani la calea ferată, au crescut și educat doi feciori minunați: Vladimir, care a muncit vreo șase ani timpular la depoul de locomotive nr.1, și mezinul Igor, care după absolvirea Universității de cultură

fizică și sport, deja doi ani locuiește și muncește în Marea Britanie. În toamna acestui an, mai exact la data de 1 octombrie, familia Portas va juca nunta lui Igor cu Alina, absolventă a ASEM, care în prezența de asemenea muncește în Anglia.

...De rînd cu preocupările de serviciu, cele 30 de angajate absolut diferite au și multe interese comune, le leagă de acest pămînt aceleași rădăcini. Astfel, în secția nr.11 muncesc 3 doamne originare din satul Mereni, inclusiv brigadiera Ana Portas, 6 — din Cornești, 4 — de la Bumbăta, 5 — din Sipoteni, 3 — din Pitusca, 5 — din Chișinău, 2 — de la Bucovăț și cîte o doamnă de la Bender, Floreni și Grusevo. În secție muncesc 4 femei ce poartă numele Tamara, cîte 3 — Maria și Vera, cîte 2 — Ana, Valentina, Nadejda, Larisa, Elena, Veronica, cîte 1 — cu numele Viorica, Ecaterina, Lidia, Eleonora, Victoria, Galina, Tatiana, Parascovia. În anul curent colectivul secției o va omagia pe Tamara lachimov, muncitoare la spălarea și reparația salopetelor cu ocazia jubileului de 70 de ani. Cîte 65 de ani vor marca Valentina Brumari și Maria Cebotari; cîte 55 — Valentina Epuraș, Tamara Chersac și muncitoarea băilor de producție Nadejda Trifan; 40 de ani va implini Maria Balica. Majoritatea au gospodăria auxiliare, cresc păsări și animale, îngrijirea cărora necesită mari eforturi. Le ia mult timp și cultivarea pămîntului. Or, aceste 30 de gingașe, neobosite, harnice doamne găsesc timp și forțe pentru toate acestea, ba și pentru a crește flori, a dădăci nepoții, a coace piine și plăcinte, a prepara bucate gustoase pentru membrii familiei. Dar cel mai important e că le oferă căldură sufletească, grijă și tandrețe copiilor și nepoților, soților și părinților.

Liliana NICHIFOROV

ÎN IMAGINE: echipa secției nr. 11

Pasagerilor — servicii de calitate

Pentru a aprecia la justa valoare activitatea diverselor gări feroviare trebuie să te afli în rol de pasager. Mulți bălteni și locuitori ai satelor din preajma orașului, care se deplasează cu trenul, își amintesc bine cozile de acum cincisprezece ani la ghișeu de bilete al gării stației Bălți-oraș. Ele existau din cauza că, primind comenzile, casieritele trebuiau să telefoneze de fiecare dată biroului de bilete din Chișinău. Astăzi situația e cu totul alta. La ghișeu stă o femeie simpatică și, zîmbind drăguț, privește spre monitor. Degetele cu manichiură îngrijită lunecă pe taste și pe ecranul luminos apar locurile libere. Uneori se pot forma cozi scurte la ghișeu, în special după bilete pentru trenurile spre Moskova și Sankt-Petersburg, dar ele dispar repede. Au de cîștigat toți — și pasagerii, și angajații în uniforme de feroviar, care se bucură să primească mulțumiri pentru serviciile calitative.

Cele descrise mai sus se datorează implementării aici a sistemului «Express-3», care a schimbat radical tehnologia vînzării biletelor de călătorie și condițiile de muncă ale casierilor de bilete. Or, n-ar fi corect să punem îmbunătățirea calității deservirii doar pe seama realizărilor progresului tehnico-științific. Ultimul n-ar fi ajutat prea mult, dacă n-ar exista orientarea spre succes a co-

lectivului nu prea mare al gării, format din femei, în frunte cu casierul superior **Ludmila Erșov**. Acțiunile fiecărei angajate demonstrează dorința de a înregistra indicatori buni chiar și în condițiile actuale ale fluxului redus de călători din motive obiective. În relațiile cu pasagerii ele manifestă amabilitate, oferă informațiile necesare. Grație atitudinii creative, pe parcursul anului trecut încasările bănești din vînzarea biletelor la gară au constituit 13,112 milioa-

ne lei. În luna ianuarie curent au fost incasate 1,125 milioane lei. Alături de șefa lor muncesc cu sirguintă casieritele de bilete **Irina Chișlari, Svetlana Fiodorov, Ala Popov și Vera Belinski**.

Colectivul este prietenos. La îmbunătățirea condițiilor de muncă au pus umărul muncitorii sectorului construcții din localitate al

secției edificii civile, care au reparat geamurile, sala de așteptare. Odată cu reluarea finanțării decente se preconizează a continua lucrările de reparație.

Mina de femeie se resimte și la stație, unde reprezentantele genului frumos sînt responsabile, alături de bărbați, de asigurarea securității circulației și ac-

tivitatea comercială. E vorba de impiegatul de mișcare **Olga Nijnic**, casierii de marfă **Oxana Cuceș, Nina Spatari, Nina Rusnac**, recepționerele **Valentina Vascan, Ina Șovgor, Cristina Casikov, Galina Cuzneac**. Merită tot respectul munca dereticătoarelor **Ala Sudureac și Galina Pasescinic**, care mențin ordinea și curățenia în încăperi și pe teritoriu.

Vladimir OSTAPENCO

ÎN IMAGINE: Ludmila Erșov, casier de bilete superior (în picioare) și casierita Ala Popov

Imagine: Iurie KOZLOV

Martie

Soarele să vă zâmbescă,

Dacă șefa este o femeie...

Parcă mai ieri stația Ciadir-Lunga din sudul republicii a stabilit relații de afaceri cu firma comercială și de producție «Aur alb», creată de compania «Trans oil» în baza fabricii de ulei din localitate. Or, aceasta a reușit deja să se afirme în calitate de partener principal și cel mai sigur. Numai în luna ianuarie curent întreprinderea a expedit pe calea ferată în portul Reni 28 vagoane de șrot din floarea soarelui.

— Expediind ultimul lot, din 18 ianuarie fabrica de ulei își sistase activitatea din motive de producere, dar deja în februarie planifica să și-o reia, — reiterează șefa stației Nadejda Korșunova. — Analizând activitatea de procesare a încărcăturilor la stație pe parcursul anului trecut, vreau să menționez, că ne-a reușit să încărcăm 527 și să descărcăm 385 vagoane. Ne-am fi dorit, firește, volume mult mai mari, dar creșterea lor este împiedicată de situația economică nu prea favorabilă și cota redusă a industriei în structura zonei adiacente stației. Totuși, ne străduim să folosim toate posibilitățile accesibile.

În domeniul trafic de marfă al stației au loc schimbări privind cadrele. În locul angajaților pensionați vin specialiști tineri. Galina Tomac ocupă funcția de casier superior de marfă și bilete,

Nadejda KORȘUNOVA,
șefa a stației Ciadir-Lunga

iar Oxana Babenco — pe cea de casier de marfă și bilete. Sunt angajate sirguincioase, responsa-

bile, au însușit repede profesia. Misiunea lor este de a asigura evidența și a spori încasările, a

aduce la cunoștința clientelei tarifele pentru serviciile de transportare. Iar recepționera cu experiență Elena Marinova poate fi văzută deseori pe rampele de încărcare-descărcare, unde supraveghează încărcarea vagoanelor, astfel încât mărfurile să fie amplasate rațional și să se respecte normele de încărcătură pe axă. Tot ea perfectează actele necesare. Fabrica de ulei dispune de cântar electronic propriu, care asigură o precizie mai mare la cântărire, precum și de o locomotivă pentru executarea operațiilor interne de manevră, toate acestea facilitând semnificativ procesul de muncă.

Colectivul stației acordă toată atenția asigurării securității circulației trenurilor. Situația în acest sens corespunde cerințelor stabilite, meritul revenindu-i atît șefei stației, care îndeplinește cu responsabilitate normele participării personale, prevăzute de instrucțiuni, cit și impiegaților de mișcare Vladimir Babenco, Alevtina Caraceban, Eudochia Ritova, Petru Balov și Leonid Culev. În cadrul instruirilor tehnice organizate în mod regulat sînt studiate subiecte actuale, se discută telegramele sosite. Impiegații de mișcare conspectează materialul și pregătesc referate, pe care le prezintă ulterior colegilor. Vine cu suportul necesar și revizorul de sector pentru securitatea circulației Vladimir Maximciuc.

O dată în trei luni la ședințele de instruire sînt invitați maistrul-picher al districtului din localitatea Petru Diacov și electromecanicul superior SCB Oleg Guleaev

(alături de el muncește electro-montorul Stefan Ceavdari). Specialiștii imită pe panoul de dirijare posibile defecte, cum ar fi, bunăoară, ocuparea falsă a liniei, și explică impiegaților de mișcare cum ar trebui să procedeze în situații neordinare. Tot ei participă alături de șefa stației la reviziile lunare cu comisia, verificînd starea aparatului de teren, a macazurilor etc. Lacunele depistate sînt înlăturate pe măsura posibilităților.

Deoarece a venit vorba de colegii din alte domenii, trebuie de remarcat, că anul trecut angajații Trenului construcției-montaj nr.740 au reparat la stația Ciadir-Lunga podeaua în biroul șefului stației, au betonat cărările din jurul clădirii postului centralizare electrică. Ar fi fost necesare și alte lucrări, precum schimbarea geamurilor odăii impiegaților de mișcare, bunăoară. Dar, din păcate, n-au existat mijloace. Or, urmează o nouă perioadă de reparații, de care sînt legate noi speranțe.

Succinte creionări la portretul șefei stației Nadejda Korșunova. Este un conducător cu experiență, responsabil, competent, grație căruia în mare parte în colectivul stației domnește disciplina, ajutorul reciproc. Este ceea ce în prezent asigură succesul în activitatea de muncă. Nadejda Korșunova și-a început activitatea de muncă în anul 2005 în calitate de impieगत de mișcare la stația Chiriuțea din vecinătate. A absolvit Colegiul tehnic de transport feroviar din Bălți. Conduce stația Ciadir-Lunga circa trei ani.

Vladimir DOBREANSCHI

Imagine: Iurie KOZLOV

Forța motrice a vieții

Dezvoltarea societății a schimbat atitudinea față de problema implicării femeilor în luarea deciziilor la toate nivelurile, asigură drepturi egale pe piața muncii, creînd condiții pentru participarea lor la procesul de producție și prestarea muncii remunerate. Un impact deosebit asupra situației vieții au avut reformele. S-a schimbat stereotipul distribuirii rolurilor în procesul de exercitare a obligațiilor profesionale, ia amploare implicarea femeilor în acele domenii, unde anterior dominau bărbații. O atenție aparte se acordă și protecției sănătății, securității muncii femeilor la locul de muncă.

În secția liniei Bender muncesc la ora actuală 22 femei. Pe timpuri ele îndeplineau și lucrări grele, bunăoară, în calitate de montatori de linii. Munceau cot la cot cu bărbații, avînd aceleași însărcinări. În prezent legislația nu permite femeilor să muncească în condiții grele și nocive. A activat și în colectivul nostru o femeie-montator de linii V.Tucaci, care a practicat această profesie 41 de ani. Actualmente ea este pensionară.

Deși specificul muncii femeilor noastre s-a schimbat, ele continuă să muncească cu sirg, își manifestă «caracterul feminin» în activitatea cotidiană.

După absolvirea studiilor și repartizare au fost angajate în secția noastră la o vîrstă tînă L.Kovalciuk, V.Savkina — paznici de barieră, N.Ermacovici — inginer pentru protecția sănătății și securitatea muncii, unde muncesc pînă în prezent. Vechime mare de muncă la calea ferată au V.Botnari — contabil, L.Grebeniuc — distribuitor a comenzilor de muncă. Nu pot fi trecuți cu vederea nici angajații tineri, care au o atitudine înțelegătoare vizavi de problemele căii ferate și continuă să muncească. E vorba de S.Sanduța — sectorul muncă și salarizare, N.Gher-

joba — contabil. Activează cu succes biroul tehnic, condus de M.Sevenco. Merită cuvinte de laudă N.Severin, D.Gordeeva — ingineri, tehnicienii districtelor S.Tîmbaliuc, S.Derli, Iu.Moraru, distribuitorii de lucrări L.Perdivar, L.Grebeniuc.

În societatea și în viața noastră femeile sînt principala forță motrice. De dragul lor noi sîntem gata să săvîrșim fapte de eroism, să tindem spre perfecțiune, ele servesc drept sursă de inspirație.

Minunate doamne! E simbolică marcarea acestei sărbători anume primăvara. Fiecare dintre voi poartă în suflet o părticică a acestui anotimp. Frumoase și adorabile, tandre și expresive, înfloritoare și înmiresmate aidoma primelor flori, voi faceți mereu să vibreze inimile bărbaților. Vă dorim ca în fiecare primăvară să vină în casele voastre fericirea și dragostea! Vă urăm noi realizări, noi posibilități, împlinirea oricărui doleanțe.

Vă felicităm cu ocazia zilei de 8 Martie — sărbătoarea primăverii!

Cu respect —
colectivul de bărbați
al secției liniei Bender

MAI ÎN GLUMĂ,
MAI ÎN SERIOS

**8 Martie:
sărbătoare
pentru TOTI!**

Să audă și femeile

* Nu mințiți femeia cu niște fleacuri. Păstrați eforturile pentru ceva esențial.

* Nimic nu face mai bine femeii, decît lipsa temporară a soțului.

* Bărbații cunosc despre femei aproape totul, iar despre soții — aproape nimic.

* Prima căsătorie deseori se dovedește a fi nereușită, deoarece femeia se grăbește foarte mult să se mărite; graba ei se explică simplu: vrea să reușească a se căsători a doua oară, dacă primul mariaj va eșua.

* Femeia de nivel mediu preferă mai mult să fie frumoasă, decît deșteaptă, pentru că bărbatul de nivel mediu vede mai bine decît gîndește.

* Ani la rînd femeia se străduie din răsuputeri să schimbe năravurile soțului, după care se lamentează, că acesta nu mai este omul cu care s-a căsătorit.

* Bărbatul poate jura orice cu mîna pe inima femeii.

* Femeile atrăgătoare sustrag atenția.

visele să se-mplinească!

Feroviarele duc evidența vagoanelor

Circa 160 de femei de la diferite sectoare de producție asigură funcționarea nodului feroviar Ungheni. Cele mai multe dintre ele sînt angajate la întreprinderea mișcare din localitate.

Trei stații de bază fac parte din componența acestui nod feroviar de frontieră. Fiecare dintre ele are menirea sa, iar în ce privește recepționarea și expedierea marfelor, procesarea încărcăturilor rolul principal aparține, desigur, stației Berești. Urc treptele la etajul doi al turnului de manevră din zona de intrare cu macazuri și mă pomenesc în epicentrul procesului de evidență a materialului rulant — biroul tehnic. Ca să muncești aici, la verificarea documentelor perfectate ale vagoanelor, nu e suficientă doar îndemnarea. Mai sînt necesare vigilență, atenție sporită în timpul verificării cifrelor și documentației. Dar și deprinderi de muncă la calculatorul cu program perfect, care permite introducerea și transmiterea mai calitativă și operativă către alte stații a informației despre

circulația vagoanelor și mărfurilor. Calitățile profesionale ale specialiștilor biroului tehnic corespund cerințelor și aceasta contribuie la excluderea greșelilor, la depistarea unor posibile discordanțe.

Colectivul biroului tehnic numără opt angajați, în afară de sefa biroului **Olga Godea**, care se află de curind în concediu de maternitate. Ca și mai înainte, toate chestiunile sînt discutate și soluționate colegial. Relațiile se bazează pe prietenie și coeziune. Fiecare posedă experiență practică. Cu multă responsabilitate își îndeplinesc obligațiile de serviciu **Marina Lazari**, șef-interimar al biroului, operatoarele **Ecaterina Carapcevschi, Maria Sațu, Lia Smerea, Angela Dereniov, Victoria Casian**, informatoarele **Raisa Dutkin și Svetlana Scurtu**.

— În colectivul nostru există multe tradiții bune, — povestește **Marina Lazari**. — Ne străduim să ne facem munca calitativ, dar acordăm atenție și aspectului estetic al locului de muncă. De exemplu, amenajării teritoriului. Primăvara și vara aici cresc multe flori, pe care le cultivăm de frumusețe. În încăperea de serviciu, unde domnește ordinea și curățenia, pervazurile sînt pline de găstre cu plante de cameră, pe care le îngrijim cu tot sufletul.

La sectorul mișcare al nodului feroviar muncesc și multe alte femei. E vorba, în particular, de impiegații de mișcare la stația Berești **Ana Rusu** și fiica sa **Victoria**, impiegații de mișcare ai stației Ungheni **Liuba Bursuc, Alexandra Lișciuc, Ludmila Cimpoeș, Zinaida Cibric**, impiegații de mișcare de la stația Unțești **Irina Tricolici, Raisa Bostan, Natalia Ponomari** ș.a.

Vlad DOBROV

Domeniu de activitate — doar al femeilor

Omul a inventat telefonul și telegraful pentru ca cineva să poată spune cuiva la momentul potrivit cuvinte de dragoste și recunoștință, să poată comunica informații importante de serviciu și de afaceri. Apreciind la justa valoare invenția, omenirea recunoscătoare continuă s-o folosească cu succes pînă astăzi. Or, deși telefonul și telegraful au fost inventate de bărbați, cele mai antrenate în domeniu au fost și sînt în continuare femeile — telefonistele și telegrafistele. Nu constituie o excepție nici sectorul TT-comunicații al secției Basarabeasca semnalizare și comunicații.

Casa comunicațiilor din subordinea secției nr.2 semnalizare și comunicații constituie o adevărată împărăție a cablurilor și utilajelor de comunicație. Ele sînt dirijate cu iscusință de specialiste-femei. La sectorul telefon-telegraf muncesc doar femei — communicationiști calificați, responsabili. Sectorul este condus de **Eudochia Romanenco**, specialist cu experiență în domeniul comunicațiilor feroviare, avînd o experiență de muncă de peste 40 de ani. Și-a început activitatea aici în calitate de curier, apoi a devenit telegrafistă. Cu peste 30 de ani în urmă E.Romanenco a fost desemnată în funcție de specialist superior la sectorul telefon-telegraf al secției nr.2 semnalizare și comunicații. Ea organizează cu iscusință activitatea colectivului sectorului de recepționare, procesare și livrare a corespondenței către filialele nodului feroviar Basarabeasca.

Deja 38 de ani muncește la acest sector **Raisa Kozlov**. Numai două luni la începutul activității a muncit poștaş, după care a fost desemnată în funcție de telegrafistă. Pe parcursul ultimilor 6 ani practică profesia de telefonistă. Soțul dumneai,

Vladimir, este mecanic de locomotivă la depoul nr.3, iar feciorul Vladimir — mecanic-secund de motolocomotivă în secția linii nr.3.

Un an mai puțin, adică 37 de ani, numără vechimea de muncă în calitate de telefonistă a **Mariei Carmanov**. Dînsa este o angajată disciplinată, conștiincioasă, niciodată n-au existat careva obiecții față de ea din partea administrației secției nr.2 semnalizare și comunicații. Dna Maria este exemplu pentru fiica sa Valentina, care acum șase ani s-a angajat la același sector și în scurt timp a însușit profesia de telefonistă. Deși e cea mai tinăra în colectiv, iar colegii o tratează cu afecțiune ca pe o fiică, acum patru ani Valentina a fost aleasă în fruntea comitetului sindical al sectorului TT.

Telegrafista **Raisa Gligan** dă dovadă de multă conștiinciozitate și responsabilitate la locul de muncă. Pe parcursul celor 36 ani de activitate ea s-a străduit să livreze fără întârziere corespondența urgentă.

Sociabilă și generoasă, mereu gata să vină în ajutor, telefonista de categoria a 3-ea **Liubovi Mocanu** muncește în cadrul

sectorului 35 de ani. Alexandra Șarcov este angajată în secția nr.2 semnalizare și comunicații de 31 ani: primii 8 — ca și contabilă, ceilalți 23 — telefonistă.

Reprezentantă a unei dinastii de feroviari, **Ecaterina Sauleac** s-a transferat de la stație în secția nr.2 semnalizare și comunicații în calitate de electromontor acum 27 de ani. Peste 4 ani a devenit telefonistă. Soțul dumneai, Alexei, este șef-adjunct, responsabil de funcționarea SCB al secției nr.2 semnalizare și comunicații, feciorul Veaceslav electromecanic la sectorul aparate de control și măsură, fratele Vasile Nedelco — electromecanic SCB la stația Greceni.

Pe parcursul a 23 de ani dereticătoarea **Valentina Candja**, conștiincioasă și disciplinată, menține ordinea și curățenia în Casa comunicațiilor.

Deși **Ina Ganjalavii** este angajată în secție abia de trei ani, a deprins repede meseria de telefonistă și o îndeplinește bine, cu amabilitate. Colegele au remarcat calitățile sale organizatorice și au ales-o vicepreședinte al grupului sindical de la sector.

Colectivul feminin al sectorului TT al secției nr.2 semnalizare și comunicații, care s-a impus prin activitate de muncă operativă, calitativă, prin deservirea la un înalt nivel cultural a clienților, le va omagia în acest an pe Raisa Gligan, Valentina Candja și Alexandra Șarcov cu ocazia jubileelor de 65 de ani din ziua nașterii.

Liliana NICHIFOROV

FELICITĂRI!

Administrația și comitetul sindical ale serviciului pază militarizată o felicită pe **Lidia POPESCU**, contabil-șef al serviciului.

*Fie viața cit de grea,
Să rămii mereu așa:
Veșnic tinăra, frumoasă,
Soare pentru toți în casă,*

*Fii cu inima-mplinită,
Iubește și fii iubită,
Și să ai noroc în toate,
Mulți-mulți ani cu sănătate!*

* * *

Colectivul st.Sipoteni adresează cordiale felicitări cu ocazia JUBILEULUI impieगतului de mișcare **Eudochia COJOCARI**.

*Cînd ajungi încet la o etate,
Viața-ți amintești cum a trecut,
Are totul mare-nsemnătate,
Chiar de nu-i așa cum tu ai vrut.*

*Cea mai mare operă a vieții
Sînt copiii buni și iubitori,
Bucuria o-nmulțesc nepoții,
Ce sînt harnici, bravi și silitori.*

*Și prietenii, ce au rămas o mină,
Dar mereu la bine și la greu
O urare astăzi vin să spună:
Să te aibă-n pază Dumnezeu!*

* * *

Colectivul și comitetul sindical ale secției linii Basarabeasca vin cu felicitări cordiale de JUBILEU către **Eudochia BOLGAR**, tehnician la districtul nr.6.

*Îți dorim să-ți fie viața
Senină ca dimineța,
Caldă ca o zi de vară
Și ca mierea de amară.*

*Să te știm numai de bine,
Cu iubirea lingă tine,
Cu prieteni de o viață,
Și mulți ani frumoși în față!*

* * *

De la Basarabeasca, colectivul și comitetul sindical ale secției linii adresează cordiale felicitări cu ocazia zilei de naștere tehnicienilor **Anastasia STOMATOV** și **Svetlana AMBRUSEVICI**.

*Noroc, iubire, sărbătoare,
S-aveți în casă veșnic soare,
Să fie clipa strop de miere,
Iar anii — dulce mîngiere,
S-aveți un car de sănătate,
Mulți ani și spor în toate!*

Operatoarea superioară **Natalia Caidăș** are un stagiu de muncă în biroul tehnic de aproape trei decenii

Experiență și sârguință

Principalul document tehnologic și de evidență, care însoțește trenurile de marfă pe întregul itinerar, este lista care conține informații generale despre vagoane, caracterul și destinația mărfurilor etc.

Acestea trec mai întii prin mîinile angajaților biroului tehnic al stației feroviare Chișinău, responsabili de evidența numerică eficientă și de dislocare a vagoanelor pe linie, menținerea contactelor cu autoritățile vamale, notificarea clienților, transmiterea informației necesare spre alte stații.

Spectrul obligațiilor de serviciu este foarte extins. Or, cele patru echipe de schimb (cite doi specialiști în fiecare) își îndeplinesc cu brio misiunea încredințată. Perfectarea actelor e simplificată substanțial de computer. Evident, contează mult și experiența, devotamentul, de care dau dovadă din plin operatoarele superioare **Natalia Caidăș, Tatiana Picereanu, Natalia Pretuleac, Neonila Nichitina** ș.a.

Vîrsta medie a angajaților biroului tehnic oscilează în intervalul 38-57 de ani. Volumul mare de muncă și motivația redusă nu contribuie deloc la atragerea cadrelor tinere, situație care regretă actualii angajați.

Vlad DOBROV

Imagine: Iurie KOZLOV

■ FILE DE ISTORIE

Puternică, această parte «slabă» a omenirii

În anul 2016 Calea Ferată a Moldovei va marca un nou jubieliu: 145 de ani de la apariția sa pe teritoriul Moldovei. Aruncînd o privire retrospectivă asupra drumului parcurs de magistrală, ne putem imagina cum s-a extins sfera de aplicare a muncii femeilor la calea ferată din acea perioadă depărtată.

În anul 1875 s-a stabilit, că la căile ferate femeile pot presta doar muncă de telegrafiste, și numărul lor nu trebuie să depășească 15 la sută din normele prevăzute.

În 1915 această cotă a fost majorată pînă la 20 la sută, dar deja în anul următor — pînă la 30 la sută. În anul 1916, printr-o dispoziție a administrației căilor de comunicație s-a permis ca și măsură provizorie implicarea persoanelor de gen feminin. Circumstanțele, care au impus recurgerea la acest pas, sînt absolut clare: în urma mobilizării (era în toi primul război mondial) listele de personal ale angajaților căilor ferate au rămas incomplete, în timp ce traficul de marfă s-a majorat, iar «elementul masculin apt s-a transferat în funcții, unde condițiile de muncă solicitau în exclusivitate bărbații». În vara anului 1916 lista funcțiilor, oferite femeilor la căile ferate, s-a completat cu cele de paznici, revizori de vagoane, magazioneri și macagii la stațiile liniare și cele ale nodurilor feroviare.

Acolo unde funcția nu presupunea eforturi fizice majore, femeile munceau cu același succes ca și bărbații. Însă la lucrările grele pe linie productivitatea muncii femeilor era cu 25-50 la sută mai mică decît cea a bărbaților. În rapoartele lor persoanele responsabile invocau cauzele, printre care — «lipsa de putere și im-

brăcămîntea nepotrivită a femeilor». Dar iată și altă concluzie: «Cît privește tragerea la tipar a căii și baterea cramponelor, femeile deloc nu fac față». În cazul schimbării traverselor, grinzilor, sinelor organizatorii lucrărilor erau sfătuiți să creeze echipe în comun cu bărbații, deoarece «femeile sînt în stare să îndeplinească lucrări grele doar alături de bărbați».

În cadrul serviciului tracțiune femeile erau angajate masiv în calitate de muncitoare, dereticătoare în depou și vagoane, la ștergerea locomotivelor și vagoanelor, strungari și fochiști.

La serviciul mișcare femeile ocupau funcțiile de casierite de bilete, conductori-distributori. În plus, se preconiza desemnarea femeilor în funcțiile de șefi și ajutoari ai șefilor unor stații mici, supraveghetori de halte, posturi și ajutoari ai acestora, funcționari la stații, cantaragii, portari, paznici, hamali, muncitoare la încărcare și descărcare, marcatori de vagoane, ultima funcție fiind oferită doar cu condiția modificării respective a costumelor destinate acestora.

În cadrul serviciului telegraf femeile erau acceptate ca telegrafiste și telefoniste.

Inlocuindu-i acum 145 de ani la sectoarele dificile ale gospodăriei feroviare pe bărbați temporar, precum se considera la acea vreme, femeile continuă și astăzi să muncească cu succes la Calea Ferată a Moldovei, cîștigînd recunoștința bărbaților-feroviar, păstrîndu-și imaginea de doamne demne de toată admirația.

Irina KRAEVSKAIA

Mimoze, trandafiri și lalele

În curînd aceste trei flori vor deveni cadoul cel mai solicitat în Moldova.

Deja pretutindeni se face resimțită atmosfera minunatei sărbători de primăvară — 8 Martie. Ce flori vor prefera să cumpere bărbații noștri pentru a le oferi în dar femeilor dragi? Unora continuă să le placă trandafirii, alții vor alege lalelele, iar undeva cele mai populare vor fi tradiționalele mimoze. Dar parcă are vreo importanță, ce flori vor ține în mină bărbații? Principalul e ca buchetul să fie oferit din suflet, să intruchipeze cu adevărat dragostea și dorința de a face femeia adorată un pic mai fericită în acea zi.

■ A OPTA MINUNE A LUMII

Cum este marcat 8 Martie în diferite țări ale lumii

Germania

În această țară 8 martie nu este zi de odihnă. Mass-media amintesc, că 8 Martie este Ziua internațională a femeii, dar femeile sînt omagiate în Germania de Ziua mamei, sărbătorită în luna mai. În această zi membrii familiei le scutesc de toate treburile casnice.

Polonia

Polonezii continuă tradiția de a felicita femeile de 8 martie, dar, la fel ca și în Germania, e zi de muncă.

Lituania

Actualmente 8 Martie este marcat în această țară doar în regiunile cu populație de etnie rusă numeroasă. Ziua internațională a femeii nu are statut de sărbătoare oficială în Lituania.

Vietnam

Deja de două mii de ani există în această țară tradiția de a felicita femeile. Numai că pe timpuri sărbătoarea se numea Ziua memoriei surorilor Ciing. E vorba de niște tinere curajoase, care au condus lupta de eliberare a poporului vietnamez contra agresiunii chineze. Odată cu trecerea timpului Ziua memoriei surorilor Ciing s-a contopit cu 8 Martie.

Franța

Aici nu este marcată amplu ziua de 8 Martie. Deși mass-media aminteste de ea ca Ziua internațională a femeii. Francezii omagiază femeile în luna mai, de Ziua mamei. De remarcat, că această sărbătoare nu vizează și fetele tinere. Ele primesc felicitări de Ziua sfîntului Valentin.

Italia

Italianii abordează această zi cu multă pietate. Ce-i drept, nu este zi de odihnă. De remarcat, că femeile italiene nu sărbătoresc de 8 Martie împreună cu bărbații. Ele se adună în grupuri, merg la restaurant sau la cafenea.

Seara în toată Italia funcționează bari cu streaptesse masculin, în care accesul femeilor este gratuit.

Colectivul stației Hirbova exprimă sincere condoleanțe rudelor și persoanelor apropiate în legătură cu moartea prematură a casieritei de bilete de la stație

Silvia SAVCA

și a decesului prematur al fostului dispecer, responsabil de circulație

Alexandru FIODOROV

Dumnezeu să-i odihnească în pace.

Administrația și comitetul sindical din cadrul Centrului de medicină preventivă exprimă sincere condoleanțe familiei, rudelor și persoanelor apropiate în legătură cu moartea lui

Boris RUSNAC

Dumnezeu să-l odihnească în pace.

